

ЦЪРКОВЕН ВЕСТНИК

ОРГАН НА БЪЛГАРСКАТА ПРАВОСЛАВНА ЦЪРКВА
ЗА РЕЛИГИОЗНА И ЦЪРКОВНО-ОБЩЕСТВЕНА ПРОСВЕТА

СВ. ЕФРЕМ СИРНЕЦ

ЗА СВЕЩЕНСТВОТО (СЛОВО 57)

Тайнството свещенство е необикновено чудо, неизказана сила, страшна тайна! То е духовно, свято, достояние — безукорно. И ръчно него Господ Исус Христос дарува на нас, неостойните. Като се покланяме, със съзи и въздишки моля, да се вгледаме в това съкровище на свещенството в ония, които го носят достойно и свято. Защото то е светъл и с нищо несравним шит, непокален гъбъл, нерушимата стена. Това твърда основа, излиза се от земата до небесни свод.

И какво още да кажа, брати? То превъзхожда най-горните сводове, безпрестанно се възвисява до най-горните небеса, свободно си пропаява път чрез безлъкните ангелски сили, дори чрез най-горните ангелски чинове. То е събеседник на Самия Вавилон, Твореца и Източника на светлината.

Нима да престана, братя, да прославям пред вас достойнството на този сан, който Светата Троица дарува на Адамовите синове за спасението на света и просвещението на творите. Чрез него вавилонците и хълмовете, дърбите и пропастиите се измъчват с люде от блажен род, с чест и праведен живот — монасите. Изи както е казал св. пророк Исая — от планините върховете човеште се въздадат Господу слава (срв. Ис. 42:11-12). Чрез свещенството се премахва безаконие на земата; чрез него се възворава неволята; чрез него се побеждават козите на павадна давои; разпартите салят осветени съсъди, будничните — чисти; неразумните славят водачи на истината, безаконниците — добри и благочестиви. Чрез него е победена смъртта, адът е загубил силата си, млетвата с дагната от Адама, небесният чертог е притовен. Чрез него човешката природа се възвисява до природата на безлъкните сили.

Каждо да каже още и как още да възхвалявам?

Но словото превъзхожда сана на свещенството като дар Божий! И, струва ми се, на това дава обяснение св. апостол Павел, който казва: „О, каква бездна богатство, премъдрост и знание у Бога! Колко са непостижими Неговите съдби и неизследими Неговите пътища!“ (Рим. 11:33).

Словото се издига към висините, чрез него нашите молитви се въздигат най-бързо от земата на небето към Бога. Да бъдем внимателни, братя, към тайнството и страшно слово, защото свещенството смъртните човече не могат да получат опрощаване на греховете.

Какво говорихме неотдавна за тайнството свещенство? Лозовата пръчка, пшеничното зърно и свещенството заедно са устремени към Единия Бог. Но лозовата пръчка и пшеничното зърно са подвластни, а свещенството е свободно. Ето защо, когато висините се станат едно цяло, тогава всяко едно от тях с благоуханието си пред Бога е непредпочитано от всички съкровища, тъй като дава сила чрез своите плодове.

Свещенството се издига с първо дръзновение от земата към небето до съзвездията на Бога и, покланяйки се, моли небесия Вавилон за Неговите чедя, като чрез молитвите и покланяето, съдиите и въздишките на съслужващите иереси, които поднасят като дар, изпроса от благосъдещия наш Отец прухка и помяване; моли се да слезе Угнетелят — Светия Дух и да освети св. Дарове, принасяти тук на земята, които, след като са осветени, стават страшни тайни, изключени с безсмъртие. Тогавашните принасят с трепет към страшните Христови тайни (св. Причастие) и след принасянето им получават освещаване от всяка скверноста.

Виждале ли, боголюбиви, че лозата и пшеницата имат тази сила, която приобхват след освещаването им (поа формата на лъкб и вино) от Светия Дух? Виждал ли ти, човече, това страшно чудо? Виждал ли как чрез свещениа сан се очисти душевната скверноста?

Да славословим нашия Спасител, който ни е дал този прелеп и оминствен дар на земята, просвещаващи със Светият освещаваща благодат иереси, да за светят като светила в света! Народът, който живя пред нас, чрез рог с елей и помазание достигна до освещаване, а ние, Божини раби, не получихме нито рог, нито елей, а самата Божия сила, която чрез възхваляването ни даде Светия Дух, като огън, който слезе на св. апостоли.

О, немъзнана сила, която благодати да се всеки в нас чрез

ръководяване при тайнството свещенство! О, какъв висок сан има страшно и чудно свещенство! Блажен е оня, който пребъдва честно и безукорно в това достойнство. Св. апостол Петър, който с иерещ Кифа, и за когото великят Папист е засиде телствувал: „... на тоя камък ще съградя църквата Си“ (Мат. 16:18), чрез свещенството като достоен и многоотрудил се, получи и ключовете на царството небесно. Също и св. апостол Павел, отчадал жесток гонител на християните, се сподоби с този дар и обходи цялата вселена, като проповядваше и възвестяваше възкресението на мъртвите.

Нека се обрнем и към праведния Авел и от него да се поучим. Когато принашеш жертвата си пред Бога, не падна ли върху неогъ от него? А когато принашеш от върворните (на стадото си и от тайнната им), Господ погледа благосклонно на него и ни дара му, — на Каниа и на жертвата му не погледа благосклонно! (срв. Бит. 4:4-5).

Също и праведният Ной, който се спаси, когато водата се отдринна и ковчезът се спри върху Араратските планини (срв. Бит. 8:1, 4), стана съпричастник на този дар и принесе жертва на Бога с прилично благоухание. А Бог склучи с него завет — да не поразява вече земията с потоп (срв. Бит. 8:21) — и благослови него и синовете му — да се плодят и множат, и изпълят земята (вж. сн. 10 гл.)

Виждал ли чудното действие на свещенството? Виждал ли как Авел изпроси със своето чисто сърце огън от небето на земята? Виждал ли и праведния Ной, с когото Бог склучи завет? И Авраам стана съпричастен на този дар и бе готов да принесе на Бога единствените си възлюбени сии Исаак, да свещенствуваша, приговорява за жертва собствената си утроба. Тогаваше Бог го благослови: „И не бъдат благословени в твоето семе всички земни народи!“ (Бит. 22:18).

Същият дар се удостои да получи и богоизбранът св. пророк Моисей, който прие Закона на планината Синай, и лицето му светеше по светло от сълънето.

С този дар се удостои и Аарон, който стана ходатай пред Бога за греховете на човешите — защото „Моисей и Аарон са между свещениците...“ (1с. 98:6).

И св. пророк Илия, обленен в същия сан, изпроси от Господа огън и мет, изкаля Вавловите пророчи (срв. 3 Царств. 18:36-40). И така, брати, нека знаем колко велико и неизмеримо е достойнството на свещенството. Става не Единородният Сана на Гамния и Благия, който откри на Своите ученици Завета Си, за да дават и те пример, като възлагат ръце само на достойните!

Зачо всички ние почитаме и обхващаме приелите сана на честното свещенство? Зачо обичаме Божините иереси? Зачо те са прители на благия Бог и ходатайствуват за нас и света пред Него. Като почитаме иересите, ние изпълняваме пръчката на нашия Спасител, която казва: „Който приема пророка, и име на пророк, ще получи пророческа награда!“ (Мат. 10:41). Дори и аз не знаех какъа е ноща иереси, достоян ли е той за своя сан или недостоян не го призрай заради Христовата пръчка. Както честното злато не се поврежда, макар и да е покрито с кал, също и най-чистият бисер не се замърсява, ако донпр до него някак ва нечиста вещь. Така и свещенството не се осквернява от човека, който го е приел и носи недостояно. А който се окаже достоен за своя сан и пребъдва в него честно и безукорно, той приговя за себе си негледен венец за венец живот. А който пак дръзва да го приеме недостояно, той си приговя съд без милост и неогледна тълмина.

Друг пример се ти дам, човече, за да не би ти, бидейки вкокомерен, да дръзнеш да приемеш недостояно сана на свещенството. Защото честен Бог не благоволи чужд оня, който се приговя сана на свещенството от вкокомерен. Знай, че претърпяла нечестие тези, които някога се възприниха на Моисей и Аарон, и безародно и самоволно принаско таман на Господа. Ресички тях не ги ли изтребил огън от небето за това, че дръзнаха да си приговят сан, който е по-висок от тях?

Същото стана и с Марвам, Божия пророчица, която укормяла св. пророк Моисей за свещенството! Бог и дал наказание —

ялата била покрита с прозана и за седем дни отстранена от става.

И гета, брате, водете чист живот, като подражавате на Моисей, Аарон и Елисазар. Вижте как благочестивите нереи отблъзнали безбожните пълчаши на враговете. Са пророк Моисей вдигнал ръце към Бога и поразил Амалик. Облеченият в свещенство Авраам пригладил да богат цар!

Продай си и твои брате, сатна на свещенството? Ако си го приел, полагай старание да уродиш на Весиниши, като живееш в чистота, праведност, издрост и светло детство. Бъди пламенен ревнител, като земозащитен Иосиф; чист, като Христа Спасителя, странниреник като Авраама, обичай бедните като Иов; бди изювобен като св. пророк и цар Давид, кръжок като Моисей; забдувайте се армий в пътя, хроните подкрепя, пахланите аджай, немошните защитявай.

А аз, възлюбени брати, изпаднам в ужас, като гледам някои безумци, които не са признати от Христовата благодат, как дълбоко прибягано и необмислено да приемат свещенство, не знаят, че те, бедните, отги и смърт събират за себе си. Не само за това говоря на тебе, човече, да не приемаш прибягано и необ-

мислено сатна на свещенството, но и да не се допираш до съществата на това съвещностно служение!

Ако си чел какво претърпял иудейски цар Изиа, когато взеле и светилището на храма и се допир до Божия живот (вж. 2 Парал. 26:16—21), то помни винаги, възлюбени брате, и джукте на Весиниши Бог, казани от уста на св. пророк Исаия: „А ето на кого не погледаш на смирение и скаршущиия духом и на треперения пред Моего слово“ (Ис. 66:22).

Помни винаги твои думи и бди внимателен, за да приобщен съкровище — крогте помисли, и така да можеш мислено да взидеш в горния дар, небесна Иерусалим, и да принесеш чиста жертва на непристъпния Цар и Бог.

Там се плетат неуловими и негледни венци и там Сам Христос е те увещав пред Ангелите с венца на безсмъртието, и ти заедно с тях во веки не славошисши с победната песен Светата Троица. Амин.

(Творения светлата отгата нашоето Ефорота Сирия, изд. четвърто, заставител, Сергиев Посад, 1895, стр. 396—401).

Превод: Иван РАШЦОВ

По случай 45-годишнина от 9 Септември — инаши Национален

ДУХОВНИ ИЗВОРИ

СВЕТИТЕ ОТЦИ И УЧИТЕЛИ НА ЦЪРКВАТА ЗА ХРИСТИЯНСКАТА НАДЕЖДА

„Ангел Господен, — е казвало в Евангелието, — от време на време спазване в къпалнята и раздвижаване водата, и който прав явлание след раздвижаването на водата, оздравяване, от каквото и болест да бе излекуван“ (Йоан 5:4). Това телесно изцеление бе предзнаменаване на външното наше духовно излекуване, защото обикновено материалните неща ни довеждат до възвишението на духовните. Владоставяне благодатта Божия се изля обилно над хората, водата получих голяма сила, ангелът прие голяма власт. Това, което изцеление преди тълпата, то лекува сега и душите. Каквото доставяне временно здравие, то ще донесе вечното спасение. Това, което освобождаване пред човека от болката веднаж в годината, ще избавя сега и всякога мжкосте хора от грех. По време на кръщенето се опрощават грехта вина и се отменя всяко наказание. По такъв начин — така да се каже — човек установява контакт с Бога, и в такъв смисъл става подобен на първия човек, сътворен по образ Божия. Тогата човек приема Светия Дух, вдъхнат в него от Бога още при сътворяването на света и незначен по достойнство от прародителите поради „непочиновение“ (Генуриан, „За кръщенето“).

Водата за кръщение е обикновено, но чрез Божественото сияние, което ти получава благополучно на Духа и премахва думението болки. Сял ли е този, чинто душевни очи са повредени и не може да различа добро от зло, хром ли е този, който е неподвижен за добрите дела и за преувеличаване в добро, ослепял ли е и напълно този, който се намира в състояние на отчаяние и няма в себе си нищо добро. Водата обаче е тази, която всичко навярва. Тогата сила е съставляване на болящи. А ако е начал, желане ли той да се освободи от недъга, то не е затова, защото Писанията не е знаел безспорно очевидното за всички, а за да възбуди силно желание за изцеление и поощрение за ревността молитва. (Св. Кирия Александрийски, Из тълкувание Евангелието на св. евангелиста Йоан 5:6—7). „Взем огъра си и ходи“ (Йоан 5:8). „Заповед, присъдена на Бога и заключавана в себе си, доказателство за налячовостта си и власт, защото Той не се моли за прекръстване на боляката у децата, подобно на кой да е от светите пророци, а като Господ властно повелява да бъде изцеление), и казва на (излекуваната) да се радва и, прибирайки се в къщи, да носи огъра на плещите си като знамение за силите на Целителя. (Св. Кирия Александрийски, Из тълкувание Евангелието на св. евангелиста Йоан 5:8—9).

Господ от призоващите Го пред всичко изнесяв вяра; така на слещите говори: „Вярвайте ли, че мого сторя това? (Мат. 9:28), и на бесновата казва: „Ако можеш да повярваш, всичко е възможно за вярващия“ (Марк 9:23). „Защото вса, давания на благодатта, тя да пребава и да чудотвори, за да бъде изцеление неоспорно. Така Той предпазва разваляния, като му казва: „Ето ти оздравя; недей грешни вече...“ (Йоан 5:14). Господ видя изцеление и дава благодат на вярващите, за да могат те с вяра да я задържат. (Св. Атанасий Велики, Из тълкувание на Евангелието на св. евангелиста Лука 8:50).

„Ето ти оздравя; недей грешни вече...“ (Йоан 5:14). Господ видя изцеление и дава благодат на вярващите, за да могат те с вяра да я задържат. (Св. Атанасий Велики, Из тълкувание на Евангелието на св. евангелиста Лука 8:50).

„Ето ти оздравя; недей грешни вече...“ (Йоан 5:14). Господ видя изцеление и дава благодат на вярващите, за да могат те с вяра да я задържат. (Св. Атанасий Велики, Из тълкувание на Евангелието на св. евангелиста Лука 8:50).

„Ето ти оздравя; недей грешни вече...“ (Йоан 5:14). Господ видя изцеление и дава благодат на вярващите, за да могат те с вяра да я задържат. (Св. Атанасий Велики, Из тълкувание на Евангелието на св. евангелиста Лука 8:50).

„Ето ти оздравя; недей грешни вече...“ (Йоан 5:14). Господ видя изцеление и дава благодат на вярващите, за да могат те с вяра да я задържат. (Св. Атанасий Велики, Из тълкувание на Евангелието на св. евангелиста Лука 8:50).

„Ето ти оздравя; недей грешни вече...“ (Йоан 5:14). Господ видя изцеление и дава благодат на вярващите, за да могат те с вяра да я задържат. (Св. Атанасий Велики, Из тълкувание на Евангелието на св. евангелиста Лука 8:50).

„Ето ти оздравя; недей грешни вече...“ (Йоан 5:14). Господ видя изцеление и дава благодат на вярващите, за да могат те с вяра да я задържат. (Св. Атанасий Велики, Из тълкувание на Евангелието на св. евангелиста Лука 8:50).

„Ето ти оздравя; недей грешни вече...“ (Йоан 5:14). Господ видя изцеление и дава благодат на вярващите, за да могат те с вяра да я задържат. (Св. Атанасий Велики, Из тълкувание на Евангелието на св. евангелиста Лука 8:50).

Подбрана и преведа: Тимо ПЕТРОВ

ПРАВИЛО НА ЖИВОТА

(ВТОРА НЕДЕЛЯ СЛЕД НЕДЕЛЯ ПОДИР ВЪЗДВИЖЕНИЕ)

„Както искате да постъпвате с вас човешките, тъй и вие постъпвайте с тях“ (Лука 6:31)

У св. евангелист Матей тази мисъл е предельно така: искано, което искате да правят вашите членове, също правете и вие към: зашто това е законът и прощитие. (Мат. 7:12).

Тая първа е основно, кардинално правило на живота. Правило, което желает да правят и на теб. Желает добро — прави добро. Жадуват за истина — говори истина. Възмущават се от коварството — не бди коварен. Исках да не те лъжат — не лъжи. Исках да ти помагат — помагай. Исках да те защитят — защитай. Защото с какъвто мъжко човек, с такъва ще му се отмери. (Лука 6:38). Оне е Стария Закон — и поръчал — което с тебе омирало, не го прави другиму (Товит 4:15).

Когато има правилно обхождение със своите съюзници, в духа на Христовата проповядка, човек върши по няма на духовното съдружество, което е безкоравно като невестата и неоткъснимо като тя. Не е благоговение или, който е четен само за оред хората и от страж. За да върши правед, човек трябва да прави много. Честността е дълга по друг, на осъществяване почитание. Нашата първа невинност не е нищо друго освен невинността на злото — негативна безгрешност. Човешката честност се състои в нежелание даването на злото. Християнската святост позовава злото и доброто и избира доброто.

Когато годините напредват, човек поема да гледа повече назад в миналото. Животът не е вече само, изтекла и минала, а една сурова действителност. През тия години се събужда мисълта, че последната работа на живота вече е започнала.

Ние трябва да се научим в разказите и шриемления да забравим нашите минали грешки и забаваня. В живота на човека има изповеднически грешки. Нека ги забравим. Човек се нуждае от нещо, което е радостно в наредбата.

Господ Исус Христос съставя различно спирити гъвка. Към проповед на любовта, фалит и димемерното — с негодувание и злобление.

Към греховете в телесната слабост — с нежност — и Аз не те осъждам! По-добре е човек да мисли какво може да стане, колкото да това — какво е бил. Винаги нещо е да бидеш християнин. Защото един истински християнин е човекът, който въстановява в себе си Божието подобие.

В основата на Божиата първа от посочения евангелиски текст лежи любовта — любовта към ближния и далечния, и любовта към братовете.

Любовта е началото и краят на цялото божословие. И човекът във вселеняния си живее с етаре да служи на любовта. Цялата наша литература и изкуство се връща, пределят покривно човешката любов, любовта между съществата, между твари. Това е великит и вечен закон във всемира — като се започне от гранитната в космоса, съкловатото между елементите и химията, законът за скъпаните съдове във физиката, магнетизмът в материята и любовта в духовната сфера.

Вземете, които и да е книга по литература и в нея ще промислите за всички любов. Книгто, театърът, режисурата, проповядката, картината, човешка любов, остана за любов. Тая обаче човешка любов е вълглетна със смесени чувства. Тя не е трайна и постоянна.

Старият езически свят е имал правила и закони, с които е नियерувал синхродителност към врата. Но тия правила и закони са били само граждански установления, а не правили на едно духовно благоговение. Философите са избягвали гнева, за да не внесат правяните и способни черти на своето лице. Те са възмождали към вярвателите си от презрение към последните. Физиките съобщават често си се бършали на епаван сколовности, джудо за корист, славолубие и общи интереси.

Каква нукла има да ни се запознава да любим ближния, към като ние обичаме ония, към които ни вдемеш нашето съществуване. Тая случай ние нямаме нукла от правила. Същото ни само на себе си става закон. Очевидно първата от посочения евангелиски текст има съсем друг смисъл. Тук се засяга най-всещинит и най-трудният проблем.

Според Христа втората година започва е да обикнем ближния — като себе си. Защо? — Защото любовта етои над всичко. Тя над всякакви паролности, над всякакви системи, над всякакви учения. Любовта е в сърцевината на религията, защото Бог е любов. Непият научава мисли и говори винаги истината, защото истината е сърцето към красота и върши и умножава доброто.

Господ Исус научава не само една част от човека. Целият човек трябва да бъде преравен, променен и преобразен вътрешно. Господ Исус дава най-трудния оит, най-противоположния, но и най-резултатия — да обичаме. Да обикнем нашите вратове е

единственото средство, което ни дава възможност да изгоним от земята и послания врат.

Ония, които най-много трябва за недостатъците за ближния си, са обичаещите таята, с които никога не може да живее добре, в мина и съдбата. Онова, което най-често не харесваме у ближния, почти винаги ставама някое негово нещо качество. Ние не харесваме дарбите му, доброто му име, алинянето му, подиците му, неговото усърдие и миролюбива правдолюбивост. Скъпи неговити заслуги и достоинства съставят най-главното му престъпление. Но ние сме кроки и синхродителни към ония, от които тържваме нещо, ямар правите им, гордостта им, а понякога и грубостта им постъпват им да ни възмущават вътрешно. По-голямо недоволство им, тяхната наменност, нахвалство и своеловие. Първата горчива капков от тяхното неостойност. И пак не скучаме. Търпението ни е посылно от нашето скрито отаждание. Защо? — Защото ни движат само личната сметка.

Господ не иска от нас да бъдем синхродителни към врата си, в да го обичаме, т. е. да го тършим, да го извивяваме, да откриваме слабостите му, да му служим, за да се изправи. Да се опитваме и него тая, както желаем и той да се отнася с нас. Християнската любов не е служба или свещенна скъпост. Тя не е обичаемо вълнение да прирват. Тя е справедливо, просветено и благовоинно задължение. Тая любов има своето начало и поубавите на благодатта и в измерената на вярата. Да обичаме ближния по скъпостта още не значи да го любим. Тогавата обичаме сам себе си. Само християнската любов ни учи да любим всички както трябва. Само тя може да ни даде истински и вечни приятелствя. Скъпостта се промени всъщност. Християнската любов обаче, е една и една. Скъпостта винаги, по християнската любов е посылна от смъртта (Рим. 8:35—39). Може да се обича истински тогава, когато сърцето на обичания се е съсредило в хаяния на мъката със сърцето на обичания. Любовта е споделено страдание. Тя е състрадание, обща болка. Живеем в нея бля да се досещаме за това, както не си даваме сметка, че живеем от въздуха, когато не започнем мъртешно да се задвижаме.

Машата невиност проназира от нашето малоречие. Има християни, които не искат да се знаят едно друг. Християни, които са членове по едно тяло (Рим. 12:4—5), деца на един Баща, ученици на един Учител, наследници на едно Царство (Мат. 8:16—17). Камъти от едно здание (1 Петр. 2:5). Участици в един и също дъло, едно и също закулчение, в едно и също оправдание. Изделят от един нева, възроения в една кулва (Тит 3:5—7), присъединени към един Църква и спасени с една вода (2 Кор. 6:16), а се чрават и ченяважат до гроб.

Любовта, която ни започва св. Евангелие е в сърцето. Тя не е едно обикновено благопринятие или празен ритуал. Тя е законът на същето, което минава ела на кротостта и миролюбивото върху лютите язми на разразелната и олобена война. Нашите прирания не всякога са искрени. Ние прощяваме обидите, но не обичаме оногова, който ги е изрекъл. Преставаме да постъпваме с ближния си като с враг, но никога не гледаме да него като на враг.

Ти негодувам, че връгът ти те хула и тая, и явно. Че прибягвам към злоговестие и клевета. Че те засяга там, където си най-чувствителен и, че не е забавил нищо, за да те дини от чест и добро име пред хората. Но, позовами ми да те попитам — ти сам, по съвест, явяваш ли на онова, което той разправя? И действително поговори често делят до нас смесени с отрова на едно евангелие.

Премисната умечест и подумяването, което ни мисли към своята близка, разваля повече отия на злоговестие и хвие стреля срещу него.

Разривавай с безумността си живот всички предубеждения, които са посылна против теб. Нийм и добродетели противни на нашите качества с които те чернят. Възтържествувай над злобата със своята любов към олобения, със своите добри качества и със своето таяло изкушение. В промените на твоето уикжение бди търпелив (Срп. 2:4). Помни, че невинността е отъмление на слабите. Тя е печално отъмление на виновните.

А какво е обещанието от посочения евангелиски текст за ония, които обичат вратовете си? — Те ще бъдат синове на Всевъшния, защото той е баг и към небагоприятелите и към злите (Лука 6:35).

Синове на Всевъшния са тия, които правят добро на всички без разлика. Които не делат ковете на свои и чужди. Които не откъват да получат земя награда.

Човешкото сърце, подобно на всичко останало си има свои якости. Основният му закон е „Възлюбуй“ (Мат. 22:37). Законът за любовта е осъщил в своите права. Това въстание има свое време в историята и свое място. Това мисъл е подпожето на Христа Христос. Любовта е основният закон и този закон трябва

да обхваща всички същества в една огромна хармония. Както има нито един атом от веществото, който бише могъл да изключи от закона за физическото протегане, така има нито едно същество човешко, което бише могло да изключи от закона на любовта.

Сърцето, което носи в гърдите си един Син на Всевъзникшия е възможно да вижда и в най-жажкото и отгъртано създание съществува, което в един пророк или може създано да се въздига под действието на Светия Божий Дух. А всеки от нас трябва да помни, че и у най-закоравените души има Божия искра, че и най-печалните нравствени развалени се запалват терти от първородения Адам. Само тогава ще можем да проумеем и преданията, скрити под измамливата възпелност на безгрешното и на показаното сподобителство.

Тук стои един от живите примери на Християнството с неговата тронна цел да просвети ума да даде утеха и да възроди човека, като го направи син на Всевъзникшия. Това е най-прекрасното и неинадпяващо пособие за развитие на всекима дух. Защото докато човек не слезе до дълбините на сърцето си, не може да се издигне към небето до Бога. Знанието за нравствеността не е нравственост и науката за пътя не е добродетел. Трябва всичко да се опита, да се приложи. Трябва дела, любов и то любов не

само към своя близки, но и към другите, далечните, враговете, Бога и гураният, но славак път. Пътят на синовете на Всевъзникшия.

Истинското изповядване на Християнството не е суха теория и етари мостри, а жив и живот. Може да се каже, че Християното учение е закона, че никакво място, никакъв климат, никаква степен на култура, никакво обстоятелство на време и място не съставят за него непреодолимо препятствие. Защото Християнството съответствува на всеобщите и постоянни потребности на човешкото — закона за любовта към всички, независимо от каквото и да било състояние, наложени и временни обстоятелства. Бог не гледа на времето, територията и народа, а пред всичко в човешкото сърце. Всяка една проява на съзляжаща любов към другия, към ближния е черта от характера на синовете на Всевъзникшия, които обичат и правят добро и дават наизем без да очакват равносметен реванш и ответ. Техните сърца са големи и педри като сърцето на Всевъзникшия. Чийто синове са и вие то на Когото те работите.

Новият закон на Новия Завет с това и какво искате да постъпите с вас човешките, тъй и вие постъпвайте с тях (Лука 6:31), защото това е законът и пророчите (Мат. 7:12).

Архимандрит ПРОХОД

БОЖИИ ПРОРОЦИ

БОЖИЯТ ЧОВЕК — СВЕТИ ПРОРОК ИОНА

„Тукан и прерабоден род иска личи; но личи няма да му се даде, освен личбата на пророк Иона; защото, както Иона беше в утробата лъчова три дни и три нощи, тъй и Син Човешки ще бъде в сърцето на асметя три дни и три нощи“ (Мат. 12:39-40).

Кой е свети пророк Иона, с чийто пример Спасителят предизвикателно отбелязвава: „Собствен Си спасителен позиди“? В древност съществувала една от извратените земозапа в света — Ассирия, която просъществувала повече от петнадесет века и която винаги представлявала заплаха за Израилското, а покъсно и за Иудейското царство. Държавата западала и се издигнала назова, и като знак за нейното могъщество служило профанитането и. Ассирия се сладела с могъществото си, по това било съпроводено с падение на общественте и правн; до което винаги води материалното преспане. Столицата на Ассирия била град Ниневия, където се съредоточавали предизвикателни богатства на държавата, трупащи от плячка по време за войни или като тържествени приходи от събирани данъци посредством добре развит дачична система. И тъймо това съредоточение на даношна и могъществото на държавата създадо условия за профанитането на безправствеността и разврата на преспането общество. Заодеятията на Ниневия стигнали до Бога (Иона 1:2) — „Но Бог не иска смъртта за грешника, а да се обърне към него и да бъде жив“ (Иезек. 33:11), като му предлага единствено възможното средство за обърнание към Себе Си — поканието, и Бог за спасенето на езическа Ниневия призовава своя пророк Иона към пророческо служение сред чуждолюбните на богоизбрания народ еврейци.

Свети пророк Иона е старозаветен израелски пророк, живял в IX-VIII век пр. Хр., който произхождал от Запулоново клонно: Свещената за живота и асметта му са чирвае оксидни. Единствен източник в това отношение е Свещеното Писание и неговата собственена книга. Името Иона означава гълъб. Той бил „син Амматен“ (Иона 1:1) и произхождал от град Гехеф в Галилея — на един час път северно от Назарет, в земите Запулонови (Иис. Нав. 19:13). Живял и пророчествувал до времето на израелския цар Иеровам II, комуто предсказал победоносния бит и разширяването на територията му (4 Цар. 14:25). Ионата бил принадлежал към пророчите от Израилското царство. Бил съвременник на пророчите Иаза и Елсей. Дневно иудейско предание го смята за ученик на пророк Елсей. Ионата предание, дошло до нас чрез Иаза, Иеровам, смята пророк Иона за син на вдовината от Сарепта Сидонска, когото съ. пророк Илия търсещел (3 Цар. 17:17-23). И както винаги в богатото наистената — сподобителната тайнственост си. Библия, вместо му носи дадено символно значение. Иона е гълъб, като гълъбата на инаквоа особена лична черта на пророка, който е бил с търде непокорен нрав, нито като указание за неговото пророческо служение, понеже той е бил само възвестител на Божиите определения, а като тайнствено загатване за Божиия милост към човешкия род в вакуптивната саможертва на Самого Бога на кръста и възобнатия съзвасваваа богатост на Светия Дух, идваща върху Първата Христова. Бъдед и издигнат като гълъб отне (Мат. 10:16), казва Господ, който Сам е кръст и смъртен сърце (Мат. 11:29). При Богоизявнето на Бог в Троицата пред човешкия очи, Дух Свети се явил във вид на гълъб. Съедотвлявало, гълъбът изобразява Божиата богатост, благост и милосърдие на истинската красота на кръстия и тих дух (1 Цар. 3:4).

Когато пророчите и развратът в прочутата с богатствата си столица на Ассирия Ниневия стигнали крайната степен на нравствено напастене, след което ина неабожбата обитавана гилел, Бог избрал именно като свидетелство пред богоизбрания народ и пред съята за Своего промислената демонстрирание, Векоче предив това Бог поставя пред очите на човешките примера със Солом и Гомора като вече предупреждение как свършва без-

нравствеността и упоритото противене на Бога в неразкаяността за пророчите.

Бог призвав Иона и го пради в езическа Ниневия, за да възвести волята Му за този град. „Стани, иди в Ниневия, град голем, и проповядвай в него, защото злодеянията му достигнали до Мене... и Ниневия ще бъде разрушена“ (Иона 1:2; 3:4). За този дренес град се споменава още в кн. Битие. Той бил основан от Сур, бившеца на старозаветния патриарх Ной, а последвала открити на третото хилядолетие пред Христия. В средата на аторото хилядолетие пр. Хр. Хр. сиривският цар Салманасар I направила град Ниневия своя столица. По-късно, към 1230 г., персийският цар Ни и съзругата му Семирамидна укрепили и разраснали града, така че изцяло оградил на него в света.

Иона получил заповед от Бога да отиде в Ниневия и да проповядва на жителите му покание, а в случай че не се покаят — да ги повеедже гилел за тяхното безмислие. Но Божиит сон не срещнала готовност в дулата на Иона. Тъймю чувството се зародило в душата му. Той се оставил на него, а не на Божиата воля. Едва по-късно, с развитието на събнития и нравственото състояние на Иона сам той изтъква побудите на своето поведение (Иона 4:2). Сега той се повел по своето съзвие на вътрешно противене на Бога и любовния. — От кого? — От Бога! — Та от Бога може ли да се избяга? — Къде да отида от Твоя Дух, и от Твоего яоче къде да побягна? Възгледът ми на небето — Ти си там. Вексади крилене на зората и се преселя на край — море, — и там Говоята ръка ще ме поведе; и Твоята десница ще ме удържи. Кажали: може би гъмзата ще ме скрие, и сеитицата наоколо ми ще стане нощ; но и гъмзата не ще е тъма за Тебе; нощта за Тебе е светла като ден, и тъмат — като светлина“ (Пс. 138:7-12).

Иона се качил на един финикийски кораб и решил да избяга от дачи от Божието лице в Тарсе — мореплава Италия, в днешна Анадолия. Нимчивант от вътрешна душевна борба, че сторил гтъ пред лицето Божию, изморен и отечен, той слезъл в дачио на кораба, легнал и дълбоко заспал. (Иона 1:5).

По време на пътуването се разбушуваа страшна буря. Изплашени, „корабиците“ започнали да възкряват товарите, за да олекне кораба. Всекси се моела на своя бог, но помощ не явявала. „Сега буря бурувана“ съзвие, на дачиото дачио яребил като дълбоко спял. „Шо е съзвие на Прелобити на смъртта“ (Ион 1:12), отбелязане от безгнетствената, забравна и безчувствена. Дълбокният си на Иона не бил споконийт си на чистата съвет, а тежкия си на греха. — „Возрамеа душа моя от униния“ (Пс. 118:28). Униинето стоа безнадеждност, а безнадеждността е липса на уповаване в Бога и поражда тъга. (Иона 2:4-5). „Световната скръб докарва смърт“, пише св. апостол Павел (11 Кор. 7:10), а според св. Серафим Боровски: „Смъртта на дачиото — Тицата“. Противенето на Бога породило тежкия си на униинето.

Разтревожеността корабоналичник събудил Иона и го въздал към действителността, като го поканила и той да призове своя Бог, та дано се избавят от гилел. Бедата насочила сърцата на пътниците към нравствеността и всеки си спомниа нравственния закон за добро и зло, че призначата за постигането гилел бедствие е съдействие от някакъв гтъл. Те решили да върнат яребил като да разберат кой е виновникът на този гтъл сред тях. Ионата прет и пререкрасно насочил Иона. Разобличен от Божието определение и възбудил любовното си на спитиенето си, Иона търбявало да признае, че е съгрешила яребил пред Самого Бога като греха била да се скрие от лицето Му. За да обясни значението на греха си, Иона търбявало да възвести на езичиените кой е неговият Бог, с което ии проповядвал за Него, като Го призовавал яребил като „Свободен бурявник“ съзвие (Иона 1:9). Ионата ила и укор, Иона — завивала: „Вземете ме и ще върнете в морето — а морето ще утлехе за вас, защото зная, че зароди мене във постъпката на гила гилел буря“ (Иона 1:12).

Готовността на Иона за саможертва свидетелствува за осно-

ванство, което Бог е имал, когато е избрал Израел за първоизбран свой народ. — У човека има добро и зло. Народите, както и отделни хора, съвети, имат своите присвоени подвиги и си отрицателни национални качества. Нима напразно изабра библейския Израел! Или изабрете не е неправилно? — Не, защото никога не може да противоречи или да се врътне на Бога в Неговото предаление. — Човекът, народите и светът търпят развитие в своя пространен избор. Всички носят наследствеността на греха, всички са призвани към спасение, но малцина са онези, които са спасени. Не е огромната, погълтателна маса от човешкото зло на света с поведението си, а твърдата близост до Бога, която при свършка на света да се стигне до всеобща греховност и покаява (Пс. 13:3; 52:4) и до дълбоко оскъдяване на праведността (Пс. 11:2). — Но многообразното на човешкото развитие прави невъзможно да са последни, а последните да станат първи (Мат. 23:16), та никога да се не похвалят (Мат. 5:16; Ефес. 2:9). Евреите били първи, отпаднаха от Бога в ожесточението на необразваните си сърца, а когато цялото милостиво от съзнанието, пожелало да се поидра Бога и Го намери, се спаси, последните, които ще се спасят, сит, ще бъдат остатъкът от евреите (Ис. 10:21—22; Римл. 9:27; 11:25).

Пред Бога няма първи, няма последни. Всички едно са в Христа Исуса (Гал. 3:28). Става дума за степен на духовна извесненост и близост до Бога, която зависи от самия човек и доброта му към Него. Близък до Бога е онези, които обичат и любява (Лука 7:47). Любвата е мерило на близостта ти с Него (Иов. 35:15, 21; 15:9—10). Така че въртат на библейския патриарх Авраам и неговата преданост, която, при всичките недостатъци и грехове на израелския народ, се е предела на потомството му и е дала чудните примери на непоколебима израелска вярност към Бога, с което Бог е пожелал основата на Своето спасително домостроителство сред човеште, свидетелствува за неоспоримостта на Израел избор. Кой изабрелт народ е бил избран от такъв. Има само един праведен и свят народ и това е Божият народ в Църквата от старозаветни праведници и новозаветни християни. И освен това трябва назапред да се помни, че „силата Божия в немощ се проявява“ (II Кор. 12:9) и че Бог може от безплатните камъни да въздигне чедата Аврааму (Мат. 3:9, Лука 3:8), та да не се хвалят човеште и народите със заслугите си, а да се знае, че Бог чрез човешката немощ осъществява волята Са (I Кор. 12:9—10).

У св. пророк Иона се проявила светлите и тъмни страни на еврейския характер — вярност към Бога, готовност за саможертва, но и себичност, национална самонадеяност, ограниченост, която водят до противене на Бога и ожесточено богоборство. И едното и другото пожелани на развитието в историческия път на еврейския народ.

Изповедта на Иона пред съзвизиците и свидетелството му пред тях за Бога, довел единичните до богопоклоние на истинския Бог. Чувството за вина подтиквало Иона към готовност за саможертва — за да се спасят останалите. Но единичните не се съгласявали да го принесат в жертва, за да не възмат грех на душата си с неговата гибел, а се запретирили усилено да гребат, та дамо се спасят. Но тъй като морето продължавало да бушува, пътниците се обърнали към Бога да ги помилва и да не изгубят от гнева на греха на пророка. После взели Иона и го хвърлили в морето.

Страхопочитанието към незнайния за тях Бог и човеколюбие, проявено към Иона от страна на единичните показва напредъта вече готовност на човешките сърца пред езичеките народи да приемат Бога и да повярват в Него. Случаят, който ги обсъжда с Иона, ги довел до богопоклоние и спасение, с което Бог помилвал единичните, защото „който е за помилване, ще го помилвам, и който е за съжълване, ще го съжълвам“ казва Той (Илх. 33:19).

И Иона се намерил в мътините води на кинналоото море. В високалетаната образност на Свещ. Писание водите, морето, често имат смисъл на грех, нещастие, бедина на порока, ад. Водните вотиви на тъмните морета безднни звали пророка. Но докато той се борел с водата, съветът му лона беда — Бог запознал на един такъв кит го погълне.

Обикновено въпросите около случая с Иона и с пророк Иона са следните: Китове в Средиземно море няма; китът поради своите анатомични особености не може да глътне цял човек; човек, погълнат от кит, не може да остане жив.

Нито не яречи обаче на един кит или на някой друга голяма риба, да обитава Средиземно море. То е достатъчно голямо за една кит. И ако глътне китове, което има, това не значи, че никога няма да смалко. От богословско гледище, човекът с греховалението си е виесял обрат в природния строй, като е нарушил дивната съвръзност на нещата. Човекът станал смъртен и виесял смъртта и тленето в подчинение на непу ерархически природен свят. Преди човека смърт е имало. Тварите станаха и се измъчват невинно, и поради него (Римл. 8:20). Смъртта в животинския свят се явяла като следствие от съвръзността на нещата.

След това има таска китове, които са планктов и дребин молюски, които погълна, като прескача през носолъжката си вода. Да, но китът не е единствено голямо морско животно. Има и кашалоти и косати и кавки или не още големи риби, които изващат напълно големи предмети. И освен това, ако Творецът на всичко съществуващо започвава на даден кит или друг огромно морско обитател да погълне цял човек, китът не стори нищо, освен да погълне (Иона 3:1). Илиян: Бог е Бог. Който права чудеса (Пс. 6:15). А чудото немо извършено, което е видно и в разрез с естествено състояние на нещата.

В утробата на кита пророкът прекарва три дни и три нощи

в безнадежно положение, без наглед за избавление. Той възложи всеобща надеждата си на Бога, отпразнил трогателни молитва. Молитвата му от явновата утроба е възпялт на човешката душа към Бога за милост и избавление от бедната на ада. Понеже причината човек да се намери в ада се крие в греховете и делата от Бога в греха, то единственият изход да се избави от смъртта и тленето е да възложи надеждата си на Бога, като имащ само Той власт да прощава и спасява. Но пътят към Бога е в покаянието, в самоосъзнаването на човека като грешник (Лука 15:17) и в дълбоко му разкаяние за извършените грехове и безапомятване да се стигне до покаяние, душата трябва да премине през нравственото раждане, да изпита зрялост, да способност да различава добро и зло (Еф. 5:14).

Но Иона не бил в ада, а по Божие предизпослато допущение се намирал само в един предобраз на ада — в утробата на кита. Той не е знаел какво ще стане по-нататък и затова положението му било страшно. На третия ден, той възла душата си в молитва към Бога за милост и избавление: „Към Господа извиках в смъртта скръб, — и Той ме чу: ... Ти ме хвърли в дълбините, и сърцето ми морело, и струи ме обкожиха, всички Твоя води и вълни минаха над мене. И рекох: охвърлен съм от Твоите очи; ... но Ти, Господи, Божие мой, ще изведеш душата ми из ада. Когато вземеша в мене дулата ми, аз си спомних за Господа, и моята молитва стигна до Тебе... У Господа е спасението!“ (Иона 2:3—5, 7—8, 10). Бог не иска смъртта на грешника, а чакане неговото покаяние за да го спаси. И Бог чу молитвата на и не покаяния си пророка. — И заповяда Господ на кита, и той изхвърли Иона на суша“ (Иона 2:11).

Случаят с трагичното пребиваване на св. пророк Иона в утробата на кита предобразовава тридневното погребение и пребиваване на Господа и наш Спасител Исус Христос в ада, което Сам Той изрично е посочил (Мат. 12:40; Лука 11:30). В апостолите многократно се дават образи и сравнения, които говорят за спасителното дело на Господа Исуса Христа. „Той, пребиваването Му в ада, победата над дявола и смъртта и възкресението Му от мъртвите, които имат съответните паралелни места в молитвата на св. пророк Иона от утробата на кита и ризуват съответнието на човешката душа в ада, (ср. Иона 2:4 — Пс. 68:2—3; Иона 2:5 — Пс. 54:17); вливат надежда в Бога да бъде изведена от там (Иона 2:7 — ср. Иов. 19:25—27; Пс. 15:10; 29:4). При случая със св. пророк Иона Божият глас в морето и в действителност Своето неизменна воля да спаси човека от смъртта чрез възкресение, т. е. да направи невъзможното възможно.

Основната мисъл на Свещеното Писание на Стария Завет е обещание за спасение на човека от смъртта и същиятото му отново с Бога, чрез последователно и неоткъснато провеждане на Божия промисъл в Божие домостроителство. Преправяването на св. пророк Иона в утробата на кита и избавлението му от нея като илюстративно предобразуване на смъртта и Възкресението на Господа Исуса Христа е било широко известно и използвано през епохата на раннохристиянското изкуство в изобразявания по катакомбите.

Ирмосът на поети всяка песен на каноните има за основна тема пребиваването на св. пророк Иона в утробата на кита и молитвата му към Бога. От такъв тип Божие, възмем, Иона и ангелата, знаменитото което Бог е дал на иудеите, като свидетелство пред тях за нелицеприятността на Своето спасително за човешкия род дело на земята.

След като по Божия повел Иона бил изхвърлен от кита на сушата, той отново чу Божия глас, който му кавал: „Стани, иди в Ниневия, град голям, и проповядвай в нея, което аз ти заповядвах“ (Иона 3:2). И св. пророк Иона отишъл да изпълни Божия повеление да проповядва в Ниневия. Асирците, които в онова време се намирали на върха на своето могъщество и се славеа със свирепата жестокоост на асирските паре. Не било, обаче, никак лесно да се пророкува в столицата на Асиря за гибелта на града.

Св. пророк Иона започнал да обикаля из огромния град и да вика по уличите: „Още четиресет дена — и Ниневия ще бъде разрушена“ (Иона 3:4). Но Асирците, които били благодушествуватели и откровено вливащи за благополучието си ниневийци си измудили в Божия глас, вещещ чрез пророка, съвместа се продуляла у тях — да „повярваха в Бога“ (Иона 3:5).

Вратата в Бога означавала нравствена съвръзност с Бога не само във вярата, но и в вярност към Него в изпълнението на Неговата воля. А първата стъпка на човека във вярата към Бога е покаянието. Ниневийци от мало до голямо обаяни пост и се обаяли във вярата, като глези на съирене.

Слухът за Божия глас ррешу Ниневия стигнал и до асирския цар — той стана от престоло си, събде презорето си облекло, облече се във вретине и седна в пелса“ (Иона 3:6), като запозваля не само поданиците му, но и на добитка да се вложат пожен пост — „Кой знае, може би, още Бог ще се умлостни и ще отвори от нас пламания Си гняв и не ще загинем“ (Иона 3:9).

И видя Бог делата им, че те се отвърнаха от лоша си път... и не направи злото, за което бе казал, че ще направи върхът път. (Иона 3:10).

И тук се проявила у Иона особиз обещание, което вече било зародена в самоощенето на еврейския народ и която така жестоко определяла покаяние историческия му път в Новозаветната епоха на човешката история (ср. Втрораз. 28:64).

Като видял, че не се измъкнали думите на пророческото, из-

и сърцете, търсейки да изтъкнат своето, отпадналих от тизното — Божието (Рим, 10:3), за да стане то достойно на света и то тощо така, както е казал и определил Бог в Своето праведие.

Нивинският съвет се извършва на съв. тр. год и ще го оставя, защото то се покаява от покаяния на Новак (Мат. 12:11), свидетелствувал Господ на илюзиите с примера на покаяните се езначни.

От висотата на своето земно величие, могъщество и слава, съзидане Нивиней садна във връщане и пепел, покаяла се за греховете си и стана за завинаги пример на всеобщо покаяние.

Нукте изкорватно искали от Господа, лебви и знамената (Мат. 12:38), като не забелявали триставетно на Самия Бог сред тях (Мат. 16:3) и пренебрегвали поверения на светини. А както да кажем за съвременното човечество, което не забелязва Божи дар на св. Православна Църква, а изпада в езичество, в съвременни на магитите, гадаенето, астралните зодии, будизъм, тософия (дзювоизъм), ачуваание, което пряко води извършителите на това чествие към сатанизъм и поклонение на дявола? Нивей не може да отрече онеождното падение на пророчеството, за което открито се говори. Пострашно е обаче, присматно на това падение като нещо естествено и оправдавано му, съобразно пътското мъдруване, когато за него няма никакво оправ-

ание от гледане на Божия Закон.

Приблизително два века от времето на пророк Иона, ок. 612 — 606 г. пр. Р. Хр., Асирийското царство било превзето от Вавилон и Нивиней загнала така, че и местото, където е било, не се познавало до XIX—XX в., когато при археологически разкопки се открили останките ѝ. Понемак асирциан бил отвлечени във Вавилон, като за пълното им унищожение, човешката злобредетелност в злото измислила при триумфалното шествие левнените асирциан да държат в ръцете си камени хавани, в които чак кълват костите на славните си нявога прадеди.

За онеожидното провадане на Нивиней прокурвал друг божий пророк Иона, в VII в. пр. Р. Хр.

Словото Божие съвременна в Стануа Завет още една път за св. пророк Иона в четвърта книга Царства 14:24, от което се разбира, че пророкът продължава пророческото си служение в чествено ст.

Паметта на св. пророк Иона се почита от св. Православна Църква на 22 септември, възпаваней го с прекрасния тропар: „На Твои пророк Иона, като празнуваме паметта, Господи, молим Те чрез него спеси нашия живот“.

Неромона КЛИМЕНТ

ИЗ ПОВЕЧЕТО ЦЪРКОВНО МИНАЛО

КЪМ ИСТОРИЯТА НА ЛОВЧАНСКА ЕПАРХИЯ

В архива на ЦИАН се съхраняват оригинални документи на Българската Екзархия, отнасящи се за периода 1870—1913 година. Сред тях се намират няколко писма, засягащи историята на Ловчанска епархия, чийто канонически митрополит е бил екзарх Носиф I.

В Екзархийски устав, приспособен въ Книжеството, одобрен от Святият Синод, приет от Държавният съвет и Народното Събрание и потвърден с Указ на Негово Высочество Князът от 4 февруарий 1883 година, под № 82*, част I, глава I, чл. 1 се разглежда сярхията в Българското княжество. Забележката към този член е отбелязана, че „Самозовна, Костеладаската и Ловчанската Епархия не се онеожидват, когато онеожидват по канонически причини и се присъединяват на горепомнатите по усмотрението на Св. Синод и с одобрението на Книжеството правителство“.

Това положение е отменено с указ № 111, публикуван в бр. 92 на „Държавен вестник“ от м. април 1937 година.

Тези факти естествено повдигат въпроса — чия е идеята за премахване на Ловчанска епархия, как се е стигнало да такова решение и защо то е отменено една през 1937 г., след 22-годишно владение на епархията.

След Освобождението на България, през първите класически правителства стоела проблемът не само за възникване на епархия и за бъдещата църковна уредба. Още първото българско правителство, на Тодор Бурмов, се заело с въпросите на църковното устройство. На 22 август 1879 г. било свикано събрание, в което участвали 9 архиереи и 22 свещеници. Обсъдени били въпросите за състава на Св. Синод, за избора на епархийските архиереи, за материалното положение на епархийските свещеници и др. Приетите решения не послужили като основа за законопроект на епископ Климент), поради икономическите и политическите грижи за това, а и на съществуващото правителство.

През време на правителството на Драган Цанков се свикала комисия, съставена от архиереи в София. В нея участвали също и такива вещи лица по въпросите на Църквата като М. Балабанов, Т. Бурмов и др. Тя разработила „Устав за църковно управление на Българското княжество“, който третият само въпрос за издържаната на Църквата. Той бил изработен с дата от 2 юли 1889 г., без да бъдат предварително осомелени екзархът и провинциалните архиереи, които било нарушение не само на църковните канони, но и на чл. 39 от Търновската конституция, според която църковната власт в Книжеството се подчинявала на Върховната духовна власт (Св. Синод). От нея би трябвало да се иска съгласие и одобрение в подобен случай. Между Др. Цанков и архиереите в София, по повод изработения устав, имало българска държава. Докато Др. Цанков се придръжвал към мисленето за провинциалните духовни дела на държавните, архиерейските, ратували за поголема самостоятелност на Църквата, особено при решаването на чисто църковни дела. Митрополитите се отказали от прилагането на „Привременните правила“, още повече че си били подкрепени от екзархийския нареджение за това. За съжаление ставало ясно, че само закон, архиерейски съвет и митрополитен да обсъди подобен наредби на сеската власт. В отговор Драган Цанков писал във „Законопроект за църковното управление“, който бил принет по принцип от Народното събрание. Според новия закон оставали само 4 епархии: Търновска, Софийска, Видинска и Варненско-Преславска, а Църквата фактически минавала под ръководството на държавната власт. За съжаление св. Св. Синод и Екзархийският съвет имали опомнение към църковното управление в Книжеството. Народното събрание все пак предвидило назначаването на комисия, която да го прегледа. Екзархът веднага се противопоставил, като изтъкнал, че

подобна наредба не би трябвало да се приема без съгласието на Св. Синод. И по този проект работата също замрзла. През м. юли 1881 г. екзарх Носиф заминул на лечение във Виена. По време на отсъствието му, през 1883 г. Екзархийският устав и правилниците били приети от Народното събрание и утвърдени с указ на княз Александър Батенберг през 1883 година.

Покъсно през 1895 г. уставът отново претърпял промени, но и в новата редакция, в забележка към чл. 6 е запазвало решението за премахване на Ловчанска епархия.

Вероятно борбата за запазването на Ловчанска епархия е започнала следващо с приемането на подобно решение и е продължила през цялото време, до отмененото му. За това говори фактът, че през всичките 22 години на владение, от смъртта на екзарх Носиф през 1915 г. до възвръщането на следващия Ловчански митрополит Антим през 1937 г., епархията не е била присъединена към съседните митрополии. Писмата откриват във фонда на Българската екзархия при ЦИАН също свидетелства за това.

В края на 1908 г., на 26 ноември, Ловчанският градски общински съвет подал заседание, на което били съдани решения: „1. Да се ходатайствува пред г-на Министъра на Външните работи, да бъдат дадени и внесени в текущата сесия на Народното Събрание предложения за отнемане на забележката към чл. 6 от Екзархийския Устав досежно Ловчанска Епархия.“

II. Да се ходатайствува пред Св. Български Синод да даде съгласието си за отнемане на въпросната забележка.

III. Да се замолят г-да Народните Представители от Ловчанска, Троянска и Тетевска околии, да поддържат решението на Общинския Съвет и да съдействуват било пред правителството, било пред Народното събрание за осъществяването му по законоваиден ред.

IV. Препие от настоящето решение да се съобща на Негово Блаженство Носиф I за знание.“

Прене от този протокол с придружително писмо от 2 декември 1908 г. бил изпратен на екзарх Носиф с молба за съдействие. Негово Блаженство екзарх Носиф I приел тази молба при същите и написал писмо до Св. Синод в София. То също се съхранява в архива на ЦИАН. В него д-р Цанков изложил следните съображения: „Съветът според него била попълнен върху отмененото на чл. 6, а именно: „1. че Ловчанска епархия не е най-малката от съществуващите засега епархии в Българското парство; 2. че религиозно-просветните нужди на населението в тази епархия оправдават нейното съществуване никак по-малко, отколкото струват това нуждите на други някои запазени отestia изключват епархия; и 3. че разпоредбата на държавното управление на Ловчанска епархия е единствено друг степен, в случай на изключение, би могло да чувствателно работата в тия подирителни, и следователно би повлисило издържане им, а то значи, че не е не се реализира някои финансово изгода от заквиването на тази епархия“.

Екзарх Носиф изпратил писмо и до кмета на Ловчанската г-дска община, в което го уведомява за направените от своя страна постъпки пред Св. Синод и изтъкнал своите мотиви за запазването на епархията. По всичко личи, че тези документи ни разкриват само част от борбата за запазването на епархията, а а хваните крият още много интересни подробности за нашата църковна история. Документите, за които става дума, са ялно свидетелство за несъмнения принос на Българския екзарх Носиф I, една забележителна личност от миналото ни, за запазването на Ловчанска епархия.

Даниела КАЛКАНДЖИЕВА

XX ДОЖЕСТВЕН ОТДЕЛ

† ТРАЯНОПОЛСКИ ЕПИСКОП ИЛАРИОН ГРАМАТИК

ЗОВЪТ
НА МАНАСТИРСКИТЕ КАМБАНИ

При съгласените записи, сиряк пред манастира, камбанен звън внезапно се разля извред и на камбанарията като в ефъра, монах съзрях аз в тъмен строен силует.

Едините на сладкогласните камбани, с обитаните звънети мошно развонял, звънеше, найлоши поклонници да кажи за служба в черквата пред Божия олтар.

В зъбна сребрист, далеч отминал сред простора, в захлас обярнал се излязо аз на слух, отпразнен към всички богомолни хора, слеза пръвствена в прикватна доучу:

„Доидете на молитва в храма, братя мили, в утеха и покой за вашите души, от грех изстрадали, останали без силни, поука да погледнати кажите упи.“

Доидете! Моля и с богоуваляебни пени към Бога, милостивия Невесен Цар, ведно с монаси, в светли подлжани чудесни отидйте своя искрен мил молитвен дар.

Доидете с вяра днес и в мигове блажени, обхлжани от Божията благодат, сърцата ще се пълнят с трешти свещени и с радост непозната в този греховен свят.“

Поведен от ека аз, възвях с вяра в храма, изпещих: „Господи, Помилуй!“ в оля ми; я радост в себе си изпитат преголяма, че Бог е Бог във милостите Си велики.

УСМИВКАТА НА МОНАХА

В живот суров не знай монахът смех, с обет сядден от себе си дори отречен, Далеч от суетата мирска и от земен грях, на поваж строг, монашески обречен.

Но дълчезарно-тихата усмивка знай, извярлата дълбоко пейде от дупата, Така при изгрева, във утрото на май, усмиват се в планински към цветята.“

Таз кратичка усмивка пръхса съветлия и в радост, на света далече непозната, въздото идва от сърдечна дълбина, където пей, цъфти, ухае чистотата.

Монахиня ВАЛЕНТИНА

МЪДРОСТТА

Светът на мъдростта е свят на Божията истина. За изучаване на този свят ни трябва цяла вечност. И затова сам Бог ни прати първо любовта, за да обезсмърти живота ни. А после мъдростта — ума да освети. Накрая Своята истина — свободни, за да бъдем. Това са стъпалата на живота — но които от оскове човек върви, отпразнен към света на Бога.

Здравко УРУМОВ

† В ПАМЕТ НА ПОЧИНАЛИТЕ

На 5 юни т. г. скоропостижно почина свещ. Иван Симеонов Крушовски, пръвначен свещенослужител на синори, Телешо и Лъши, Г. Длъчезка духовна оболни, Свещеник Иван Симеонов Крушовски е роден на 17 юни 1923 г. Невоспитан е на 1 октомври 1985 г. Бог да го прости!

От Невроловска сщ. митрополит

На 27 юни т. г. след кратко мученично боледуване почина нашата майка и обичан сълзурт, баща, брат, дядо и средния Борис Петров Попов, на 88-годишна възраст.

Почиваният е завършил богословския факултет на Софийския университет. Като дългогодишен учител в Пловдивската, а след това и в Софийската духовна семинария той взведе посещена наред в любешните да-бани на църковното учение.

С извънредно спола вяра покойният до последния ден на аболжаваното си поддържане любешнобяна връзка с милокостното свое ученици на цяла България. Поддържане постоянно милни и трогателни писма от тях, на които отговаряше с голяма любов. На срещите на различни инциденти бе винаги пошванен с голямо уважение, на което той се отзоваваше извредни благодарности си издрост, но с вярната му бодра в вяра мисъл. Ю-респондентията, която водеше с обичане си ученици, беше милна и възбудна и тя му доставяше голяма радост, възвяхше му силно.

Дяво Господ Бог му даде вече новост в невестата Си селения!

Съобщаваме му издростане в черквата „Св. Архангел Михаил“ в Пловдива беше трогателно организирано от сестите Тодор Урумов и Тома, отец Стоян — дядома и други свещеници. Имяне предшествител и на Пловдивската сщ. митрополит.

Да всичко това, да хубавите усмивки молитви, много им благодарим, Благодарим и за всички близки и познати за вниманието, с което поеме-жте сестрини ни покойници.

Влагодарили за хубавото слово на отец Урумов и надгробното съдържано слово на Спас Лещо, който също му е билн ученик.

Бог да го прости!

От омачаленото семейство

СКРЪБНА ВЕСТ

Със съкрушени от сълзурт сърца известяваме на роднини, близки и познати, че на 4 септември т. г. внезапно почина младата ни сълзурта, майна и прамаяна пръвначител Мария Анастолена на възраст 71 години, сълзурта на иконом Карел Атанасов.

Нато боснивания и помонения на свой сълзурт-свещенослужител в неговото отцовско ступение, та беше честа и силно вяреща; като майна-перония та дари живот на три дъщери, пет внука и четири правнука и възголямо се тръжеше, за да ги възпита в любов към Бога и обрч към Бог и вяра, към добродетел и труд. Цели тридесет години си служеше на черквата „Св. Никола“ в Асеновград като домохозяйка и христка.

Нена вяра, която а понашав, да молат Бога — Господява във живото и мъртвото — да ги прости сгрешенията, да и помилва и преме в невестното селения и да я събере в невините покойни родители, които тя тяти мило обичаше. Бог да ги прости!

ОПЕЧАЛЕНИ: иконом Карел, дъщери — Лилияна, Марина и Христина и семействата им.

ПОКАНА

Умоляват се пръвначителите на църковните настоятелства, икономите на манастирите, свещенослужителите и монаси да съобщат в редакцията на „Църковен вестник“ има ли икона на светите Седмочисленици — селение, църква, манастир или частен пръвначител.

От редакцията

СЪОБЩЕНИЕ

Синодално издателство уведомява Архиепископските заместничества, че списъкът на абонатите за в. „Църковен вестник“ и в. „Духовна култура“ следва да бъдат представени до 30 окт. т. г. Абонментът за двете периодични издания е по 10 лв.

От Синодално издателство

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ

Проф. Атангий Хубалчев — отг. редактор, членове — асист. Иван Рашков, асист. Владимир Баждаржев, техн. редактор коректор — Далин Николаев

СИНОДАЛНО ИЗДАТЕЛСТВО — 1090 София, ул. „Оборище“ 4

Адресна таблица — 87.66.11. Редакция — 80.51.14.

Сметка — 421 111 868 001 0, БНБ, Софийски градски клон

Годишен абонамент — 10 лв.

Набор и съхранение — ДП „9 септември“, бул. Дондуков, 82

Печат — ПК „Д. Балабанов“, ул. Н. Раевски, 2